

7/43383
600 150

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 72252440.610.33.2014/85

Konu : Yazılı soru önergesi

25.07.14* 5859

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14/05/2014 tarihli ve 43452547-120.00-177860 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın D. Ali TORLAK'a ait 7/43383 esas numaralı yazılı soru önergesinde talep edilen hususlar aşağıda değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) bütçesine afet ve acil durum faaliyetleri ödeneği tefrik edilmektedir. Söz konusu ödenek, anılan hüküm gereği özel hesaba aktarılmakta ve Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği çerçevesinde afet ve acil durum hallerinin gerektirdiği ihtiyaçların karşılanması için kullanılmaktadır. Ülkemize sığınan Suriye vatandaşlarına yönelik giderler de genel olarak bu kaynaktan yapılmakla birlikte bazı il özel idareleri ve belediyelerin de kendi bütçelerinden bu kapsamda harcama yaptıkları bilinmektedir.

AFAD Başkanlığından temin edilen verilere göre Başkanlık özel hesabından ülkemize sığınan Suriye vatandaşlarına yönelik yapılan harcama tutarları, 2011 yılında 33.212.167 TL, 2012 yılında 514.346.161 TL, 2013 yılında 971.380.539 TL, 2014 yılında (23/05/2014 itibarıyla) 484.703.738 TL olmak üzere toplam 2.003.642.604 TL'dir.

Ayrıca, ülkemizde barındırılan Suriye vatandaşı sayıları hakkında gerekli bilgilendirmeler AFAD tarafından yapılmaktadır. Bu çerçevede, AFAD tarafından yapılan son resmi açıklamaya göre (30 Nisan 2014 tarihi itibarıyla) ülkemizdeki barınma merkezlerinde (16'sı çadır kent 6'sı konteyner olmak üzere toplam 22 barınma merkezinde) 220.100 Suriye vatandaşı bulunmaktadır.

Diğer taraftan, malul gazilerin kendilerinin, şehitlerin ise dul ve yetimlerinin aylık tutarları ile diğer mali ve sosyal haklarını düzenleyen kanunlarda, hem 4/7/2012 tarihli ve 6353 sayılı Kanun, hem de 12/7/2013 tarihli ve 6495 sayılı Kanun ile gerçekleştirilen değişiklikler sonrasında 2012 ve 2013 yıllarında malul gazilerin kendilerinin ve şehitlerin ise dul ve yetimlerinin aylık tutarları ile diğer mali ve sosyal haklarında önemli ölçüde iyileştirmeler sağlanmıştır. Dolayısıyla, bütçe imkanlarının elvermemesi şeklinde bir gerekçeye dayanılarak söz konusu kişilerin aylıklarının artırılmadığı şeklindeki iddia, 6353 ve 6495 sayılı Kanunlar sonrası gerçekleşen fiili durumla örtüşmemektedir.

1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanunun 1 nci maddesi, 6/3/2007 tarihli ve 5595 sayılı Kanunla değiştirilmiştir. Bu değişiklik neticesinde, anılan Kanun gereğince bağlanan şeref aylığı tutarlarında hak sahiplerinin sosyal güvenlik kapsamında olup olmamasına göre

farklılaştırmaya gidilmiştir. Böylelikle, İstiklal Savaşı, Kore ve Kıbrıs gazilerinden herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan aylık veya gelir almayanlar ile zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tabi olmayı gerektiren bir işte de çalışmayanlara, 1/7/2007 tarihinden itibaren 30 günlük net asgari ücret tutarı üzerinden şeref aylığı ödenmeye başlanmıştır. Dolayısıyla, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan gelir veya aylık bağlanmadığı gibi, zorunlu olarak sosyal güvenlik kurumlarından birine tabi olmayı gerektiren bir işte de çalışmayanların şeref aylıklarının tutarı asgari ücrete endekslenmiş ve bu kapsama girenlerin aylıklarında yapılacak artışlar asgari ücret artışlarına paralel hale getirilmiştir.

Diğer taraftan, İstiklal Savaşı, Kore ve Kıbrıs gazilerinden herhangi bir sosyal güvencesi olanlara ise, 1005 sayılı Kanunda belirlenmiş olan gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ödenmekte ve bu aylıklar memur aylık katsayısındaki artışlara bağlı olarak artırılmaktadır. Ayrıca, bu kapsama girenlerin aylıklarının sadece memur aylık katsayısındaki artışlar ölçüsünde artırılması da yeterli görülmemiş ve yılları bütçe kanunlarında gösterge rakamlarında da artış yapılmıştır. Nitekim, 1005 sayılı Kanunun 1 inci maddesinde 1999 yılı itibarıyla "4000" olarak belirlenmiş olan gösterge rakamı, önceki yıllar bütçe kanunlarında olduğu gibi 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunuyla bir kez daha artırılarak "6503" gösterge rakamına yükseltilmiştir.

Keza, 2002 Aralık -2014 Nisan Dönemi TÜFE artış oranı % 173,2 iken, bu dönemde şeref aylıklarında sosyal güvencesi olanlar için %302,57, sosyal güvencesi olmayanlar için %509,72 oranında artış sağlanmış olup, İstiklal Savaşı, Kore ve Kıbrıs gazilerine ödenen şeref aylıklarında da enflasyonun üzerinde artış yapılmıştır.

Öte yandan, malûl gaziler veya şehit dul ve yetimleri ile İstiklal Savaşı, Kore ve Kıbrıs gazileri için Bakanlığımızca halen yürütülmekte olan bir çalışma ise bulunmamaktadır.

Soru önergesinde belirtilen hususlar ile ilgili olarak Milli Savunma Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı görüşlerinin de alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK
Maliye Bakanı